

19. marts 2025

Kommissorium for udvalg til revidering af kanon i danskfaget på de gymnasiale uddannelser

Der blev i 2004 indført en fælles kanonliste for danskfaget på de gymnasiale uddannelser og i grundskolen. Kanonen havde som formål at komme med bud på, hvilke centrale danske forfatterskaber eleverne i henholdsvis folkeskolen og de gymnasiale uddannelser bør stifte bekendtskab med gennem danskundervisningen.

Siden gymnasiereformen i 2005 har udvalgets forslag til 14 forfattere, som eleverne i danskundervisningen skal stifte bekendtskab med, indgået i læreplanen for dansk på de gymnasiale uddannelser. Blandt de 14 forfattere er der én kvindelig forfatter. Danskfagets litteraturkanon på folkeskolens område blev justeret i forbindelse med folkeskolereformen i 2014. Den hidtidige fællesliste mellem folkeskolen og de gymnasiale uddannelser blev i den forbindelse afskaffet.

Kanonlisten har eksisteret i 20 år, og det er relevant at se på en opdatering. Den nuværende kanon giver gode muligheder for at se Danmark fra forskellige perspektiver – både tidsmæssigt, geografisk og socialt. Men det er skævt, at der kun er én kvinde på den nuværende kanonliste, og at den ikke rummer forfattere fra Færøerne og Grønland. De unge skal kunne spejle sig i litteraturen, og alle gymnasieelever skal præsenteres for flere tekster skrevet ud fra en større flerhed af stemmer og perspektiver, herunder fra hele rigsfællesskabet, Norden og både kvinder og mænd.

Udvalgets opgave

Der nedsættes i 20-året for danskkanon et kanonudvalg, der skal komme med forslag til en revideret kanonliste for danskfaget på de gymnasiale uddannelser. Udvalget skal komme med forslag til, hvilke centrale danske forfattere eleverne bør stifte bekendtskab med gennem danskundervisningen.

Derudover skal udvalget udvælge en svensk og en norsk forfatter til kanonlisten med henblik på at understøtte det nuværende krav om at læse svenske og norske tekster på originalsprog i danskundervisningen. Endelig skal udvalget også udvælge en forfatter til kanonlisten fra hhv. Færøerne og Grønland.

Udvalget skal udarbejde en obligatorisk liste og en bruttoliste. Udvalget skal udvælge ca. 6-8 danske forfatterskaber, gerne knyttet til forskellige fremtrædende litterære perioder og genrer, som alle elever skal møde i danskfaget. Herudover skal udvalget udvælge 25-30 danske og nordiske forfatterskaber, herunder fra Grønland, Færøerne, Sverige og Norge til en bruttoliste. Den enkelte lærer skal fra bruttolisten vælge minimum 12 af forfatterne, som skal læses i faget. Udvidelsen skal medføre, at kanonlisten får en mere ligelig kønslig repræsentation end tilfældet er i dag.

Forslaget til revideret kanonliste skal være tilpasset danskfagets obligatoriske kernestof på stx, hf, hhx og htx.

Udvalgets arbejde skal ses i forlængelse af "Dansk litteraturs kanon" (Undervisningsministeriet, 1994) og kanonudvalgets rapport "Dansk litteraturs kanon" (Undervisningsministeriet, 2004)

Udvalgets rapport forventes at have et omfang på 10-15 sider.

Organisering

Kanonudvalget består af en udvalgsleder og 9 medlemmer, som udpeges af børne- og undervisningsministeren. Udvalget sekretariatsbetjenes af Børne- og Undervisningsministeriet (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet).

Tidsplan

Udvalgets arbejde igangsættes marts 2025 med henblik på, at udvalget kan afrapportere til børne- og undervisningsministeren senest den 30. september 2025.

Det forventes, at udvalget vil drøfte og aflægge sin anbefaling til revision af danskfagets kanon på de gymnasiale uddannelser på baggrund af 5 møder.

En ændring af danskfagets kanon kræver en ændring af læreplanerne for dansk A på de gymnasiale uddannelser. Læreplansændringerne igangsættes med henblik på, at den opdaterede kanon kan træde i kraft for skoleåret 2026-2027.